

ARACI KURULUŞ VARANLARI

SERMAYE PİYASASI KURULU

NİSAN 2010

YAPILANDIRILMIŐ ÜRÜNLER

- Őirketlerin finansal ihtiyaçlarının standart sermaye piyasası araçlarının sunduğu olanaklar ile karŐılanmadıėı durumlarda baŐvurulan ve sentetik yatırım araçları olarak da bilinen ürünler
 - Örnekler: VDMK, İDMK, TeminatlandırılmıŐ Borç Yükümlülükleri, Kredi Türevleri

NEDEN VARANT?

- Sermaye piyasamızın mevcut yapısı, yatırımcı profili ve sair etkenler nedeni ile varant ülkemiz açısından uygun bir araç olarak görülmüştür.
- Varantlar yatırımcılara düşük tutarlar yatırmak suretiyle, hisse senedi ve diğer yatırım araçlarının getirisinden faydalanma imkanı sunması, hisse senetlerine benzer özellikler göstermesi ve türev araçlar kadar karmaşık olmaması gibi özellikleri ile bireysel yatırımcılar açısından önemli bir araçtır.
- Varantlar ihraç edildikleri piyasanın likiditesine de önemli katkılar sağlamaktadır.

ARACI KURULUŞ VARANTI

Elinde bulunduran kiŐiye, dayanak varlığı ya da göstergeyi önceden belirlenen bir fiyattan belirli bir tarihte veya belirli bir tarihe kadar alma veya satma hakkı veren ve bu hakkın kaydi teslimat ya da nakit uzlaŐı ile kullanıldığı menkul kıymet niteliğindeki sermaye piyasası aracı

DAYANAK VARLIK

- İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senedi ve/veya İMKB 30 endeksi kapsamında yer alan birden fazla hisse senedinden oluşan sepet (*)

(*)Kurulca uygun görülmesi durumunda, yukarıda sayılan dayanak varlık ve göstergeler dışında kalan **konvertibl döviz, kıymetli maden, emtia, geçerliliği uluslararası alanda genel kabul görmüş endeksler gibi diğer varlık ve göstergeler** de varanta dayanak teşkil edebilirler.

(*) İhraççılar kendi sermayelerini temsil eden hisseleri dayanak varlık olarak kullanamazlar.

DERECELENDİRME

- Şart; Yatırım yapılabilir düzeydeki notların içerisinde en yüksek üçüncü ve üstü seviyeye denk gelen uzun vadeli talebe bağlı derecelendirme notu
- Şartı sağlayamazsa; şartı sağlayan aracı kuruluşlar tarafından ihraçtan doğan uzlaşma yükümlülüklerinin garanti edilmesi koşuluyla ihraçta bulunabilirler.
- İhraçtan doğan uzlaşma yükümlülüklerinin yerine getirilmesi hususunda ihraççı ve garantör kuruluş müteselsilen sorumludur.

- Derecelendirme kuruluğu, vade boyunca ihraççıya ilişkin notu düzenli olarak gözden geçirmeli
- Gözden geçirmenin sonucuna bağlı olarak verilen notu güncellemeli.
- ***Varantların satışı sırasında, ihraçcının derecelendirme notunun Tebliđde belirtilen düzeydeki notun altına düşmesi durumunda, ihraç edilmiş ve işlem görmekte olan varantlar işlem görmeye devam eder ancak yeni varant ihraçlarına Kurulca izin verilmez.***

UZLAŐI ŐEKLİ

- Dayanak varlık ya da göstergesi, İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senedi veya İMKB 30 endeksi kapsamında yer alan birden fazla hisse senedinden oluşan sepet dıŐındaki varlık ya da göstergeler olan varantlarda **nakdi uzlaŐı** esaslarının uygulanması zorunludur.

VADE

- ***2 ay < vade < 5 yıl***
- Satış süresi < vade
- Satış süresi = İhraççı tarafından serbestçe belirlenir

BAŐVURU

- Yetkili organ kararından itibaren 3 ay içerisinde Kurula baŐvurulmalı.
- Bir yıllık dönem içerisinde yapılacak varant ihraçlarının tümünü kapsayacak Şekilde baŐvuruda bulunulması mümkün.
- Kurul kaydına alınmadan itibaren bir yıl içerisinde satış tamamlanmalı.

- Tertipler halinde satılacak varantların özellikleri sirkülerde belirlenir.
- Sirküler= 5 işgünü önce Kurula iletilir

FİYAT

- İzahnamede nihai satış fiyatı yer almaz.
- Varantın öngörülen satış fiyatının hesaplanmasında kullanılan usul ve esaslara ilişkin bilgiye yer verilir.
- Tebliğ uyarınca fiyata ilişkin bilgi sirkülerde yer almalı

PAZAR

- İMKB → Kurumsal Ürünler Pazarı → Varant Pazarı
- ***Varantların Borsa kotuna alınması ve Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görmesine ilişkin usul ve esaslar, Borsa Yönetim Kurulunun 24.12.2009 tarih ve 1311 sayılı Kararı ile belirlenen 318 sayılı Genelge ile düzenlenmiştir.***

MALİ TABLOLAR

- İlk halka arz başvurusunda= Son 2 yıla ait finansal tablolar
- Ara dönem finansal tablo dönemleri de açık bir şekilde belirtilmekte.

İZAHNAME

- İzahname ve sirküler formatları ile izahname hazırlama kılavuzu'na ilişkin taslaklar
- 27.01.2010 tarihinde görüşe açıldı,
- 26.02.2010 tarihinde nihai şekline getirilerek yayınlandı.

- İzahname ve sirkülerin tüm aracı kurumlar tarafından imzalanması yerine;
 - Konsorsiyum lideri veya liderleri tarafından imzalanması,
 - Bağımsız denetim kuruluşları tarafından imzalanmamasıhususunu düzenlendi.

VARAN TLARIN ALIM SATIMINA ARACILIK

- Varantların alım satımına aracılık, “**Alım Satım Aracılığı Yetki Belgesi**”ne sahip aracı kurumlarca yapılır.
- Aracı kurumların müşterileriyle varantlara ilişkin herhangi bir işlem gerçekleştirmeden ve sözleşme yapmadan önce varantların işleyiş esaslarını ve getirdiği hak ve yükümlülükleri ve söz konusu işlemlerin risklerini açıklayan “**Varantlara İlişkin Risk Bildirim Formu**”nu kullanmaları ve bu formu müşterilerine vermeleri zorunludur.
 - TSPAKB'nin **2009/9** sayılı Genelgesi Eki

VARANT: PİYASA YAPICILIĞI

- **Piyasa Yapıcılık:**
 - Yetkilendirilmiş aracı kurumlar tarafından sorumlu oldukları varantın piyasasının dürüst, düzenli ve etkin çalışmasını sağlamak ve likiditeye katkıda bulunmak amacıyla yürütülen özellikli bir alım-satım faaliyeti
- **İMKB - Aracı Kuruluş Varantlarının Borsa'da Kotasyonu ve İşlem Görmesine İlişkin Usul ve Esaslar Genelgesi (Genelge No:318)**
 - Emir-işlem kuralları
 - Piyasa yapıcılık faaliyeti
- Piyasa yapıcılığı kapsamında piyasa yapıcısı aracı kurum likidite sağlamak üzere, ilgili piyasa düzenlemeleri çerçevesinde sürekli alım-satım kotasyonu vermek zorundadır.
- Gerekli şartları taşıyan aracı kurumların, ihraç ettikleri varantlarda piyasa yapıcı olmaları mümkündür.

PİYASA YAPICISI OLMA ŞARTLARI-1

- Türev araçların alım satımına aracılık yetki belgesi
- Özsermaye > 15 milyon TL
- Piyasa yapıcılığı ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlayabilecek, bu faaliyetlere elverişli
 - Mekan,
 - Teknik donanım,
 - Belge kayıt düzeni
 - İç kontrol sistemi,
 - Yeterli sayıda yönetici ve ihtisas personeli ile diğer personel.

PİYASA YAPICISI OLMA ŞARTLARI-2

- **Özel Amaçlı Bağımsız Denetim Raporu:**
 - İç kontrol sistemlerinin işleyişi ve prosedürlere uyumu konusunda ilgili olarak
 - Kurul'un bağımsız denetim standartlarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde
 - Yıllık bazda
- **Yönetici Pozisyonunda Bir Personel:**
 - Piyasa yapıcılığına ilişkin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde Kurul ve Borsa ile koordinasyonu sağlayan
 - "Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı"na ve "Türev Araçlar Lisansına" sahip
 - Tam zamanlı çalışan

PIYASA YAPICISININ DEĐİŐTİRİLMESİ

- Piyasa yapıcısının faaliyetlerinin Kurul onayıyla geçici ya da sürekli olarak durdurulması
- Piyasa yapıcısı olmaya ilişkin şartları yitirdiğinin Kurulca tespiti veya Kurul tarafından onaylanacak haklı gerekçeler nedeniyle piyasa yapıcısında değişiklik olması

hallerinde ihraççı tarafından **3 iş günü** içerisinde yukarıdaki şartları sağlayan bir aracı kurum piyasa yapıcısı olarak belirlenir ve Kurul'a bildirilir.

Kurul tarafından 5 iş günü içinde aksi bildirilmediğı takdirde ilgili aracı kurum piyasa yapıcısı olarak atanır.

PİYASA YAPICISININ SORUMLULUKLARI-1

- **Kamuyu Aydınlatma:**
 - Özel durumların kamuya açıklanması ve internet sitesinde yayımlanması
 - ✦ İhraçcının yurtdışında yerleşik olması durumunda
 - İhraççı ve ilişkili taraflar tarafından gerçekleştirilen işlemler (ihraçcısı olunan varanta ilişkin alım satım işlemleri) ile piyasa yapıcısı tarafından gerçekleştirilen diğer alım satım işlemlerinin kamuya açıklanması
 - İzahnamenin ve Tasarruf Sahipleri Sirkülerinin internet sitesinde yayımlanması
 - İzahnamede açıklanan konularda satış öncesinde meydana gelen değişikliklerin Kurul'a bildirimini
 - ✦ İhraçcının yurt dışında yerleşik olması durumunda

PİYASA YAPICISININ SORUMLULUKLARI-2

- **İlan ve Bildirim Yükümlülüğü**
 - İhraççıya ait finansal tabloların Kurul'a ve Borsa'ya iletimi
 - İhraççıya ait yıllık faaliyet raporları ve bağımsız denetime tabi tutulmuş finansal tabloların internet sitesinde yayımlanması
 - ✦ İhraççının yurtdışında yerleşik olması durumunda
- **Emir İletimi**
 - İhraççı veya ilişkili kurum ve kuruluşlar tarafından, ihraççısı olunan varanta ilişkin alım satım emirlerinin Borsa'ya iletilmesi

PİYASA YAPICISININ SORUMLULUKLARI-3

- Piyasa yapıcısı aracı kurum, varantların alım satımı kapsamında yaptığı işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak müşteriyle kurulan ilişkilerden sorumludur.
- İhraççının yurt dışında yerleşik olması durumunda
 - İhraççıların, Tebliğ uyarınca gerekli özel durum açıklamalarının yapılması, finansal tablo ve raporların bağımsız denetimi ile ilanı ve Kurul'a gönderilmesi gereken ya da Kurulca talep edilen bilgi ve belgelerin Kurul'a ya da Borsa'ya iletilmesindeki sorumluluğu **müteselsilen** ihraççı ile piyasa yapıcısına aittir.
 - ✦ Rücu hakkı saklıdır.

TEŐEKKÜRLER

NURAY İLKER

HÜLYA DOĞAN TÜRKER

Ortaklıklar Finansmanı Dairesi

Aracılık Faaliyetleri Dairesi